

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson

Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus

Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 42

Tallinn, 22. oktoobril 1935

Nr. 42

SISU:

	Lbk.
PÕLLUMAJANDUS.	
Piima tootmisolud Tallinna ja Nõmme ümbruses	754
TOOSTUS JA KAUBANDUS.	
Väliskaubandus septembris ja 9-al kuul 1935. a.	757
Lõhiuudiseid	760
LAEVANDUS.	
Laevade prahiturg septembris ja praegu	761
Laevade ostu-müügiturg 1935. a. ja oktoobri kesk-päiguks	762
Tallinna sadam	763
HINNAD.	
Valuutahinnad	763
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD.	
Põllumajanduslik väljavedu	763
Võiturg	763
Peekoniiturg	764
Tapaloomade- ja lihaturg	764
Kanamunaturg	765
Pilmaturg	765
Teraviljaturg	765
Linaturg	766
Kartuliturg	767
Aedviljaturg	767
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID.	
N. S. V. Liidu metsatööstus ja laevandus	768
INFORMATSIOONI OSA.	
Eesti Panga nädalaruanne	768
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED.	
Ülevaade Inglise majandusest 1935. a. III veerandil	769
Konservitud kurkide sissevedu Inglise	770
Soome sõchel väljaveo artiklina	771
Karusnahkade oma müügi-keskkohast põhjariikidele	771
Rahvusvahelise „võikartelli“ kavatsus ja Soome	772
Eesti väliskaubanduse bilanss septembris	772

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE.	
Conditions of Milk Production in Vicinity of Tallinn and Nõmme	754
INDUSTRY AND TRADE.	
Foreign Trade in September and During 9 Months of 1935	757
Sundry Information	760
SHIPPING.	
Shipping Freight Market in September and Nov. 1935, and in the Middle of October	761
Tallinn Harbour	763
PRICES.	
Exchange Rates	763
AGRICULTURAL MARKETS.	
Exports of Agricultural Products	763
Butter Market	763
Bacon Market	764
Cattle and Meat Market	764
Egg Market	765
Milk Market	765
Grain Market	765
Flax Market	766
Potato Market	767
Vegetable Market	767
FOREIGN COUNTRIES.	
Timber Industry a. Shipping in U. S. S. R.	768
INFORMATION PART.	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	768
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.	
Review of Economic Conditions in Great Britain During III Quarter of 1935	769
Import of Pickles in Great Britain	770
Finnish Furniture as Article of Export	771
Fur Selling Centre for Northern Countries	771
Plans for International Butter Syndicate a. Finland	772
Estonian Trade Balances in September	772

PÖLLUMAJANDUS

PIIMA TOOTMISOLUD TALLINNA JA NÕMME ÜMBRUSES. CONDITIONS OF MILK PRODUCTION IN VICINITY OF TALLINN AND NÕMME.

Agr. Alb. Irs.

Tallinn ja Nõmme moodustavad oma elanikega suurima ja tähtsaima tootluspiima tarvitajaskonna. Tallinna päevane piimatartvitus on ümmarguselt 45 000 lt¹⁾, millest ca 24 000 lt toodavad linna ümbruse ja linnas-asuvad karjapidajad, kuna ülejäänud osa veetakse linna kaugematest rajoonidest raudteel. Hilisema ajani tootluspiima tootmine arenes vabalt, ilma vastavate seaduslike korraldusteta. Areng toimus peamiselt piimatoodangu suurenemises, kuna kvaliteedile pandi rõhku niipalju kui seda nõudis linna piimakontroll. Võrreldes tootluspiimakontrolli piimatööstustes teostatava piimaväärtuse järelevalvega, on ta olnud märgatavalt nõrgem. Tugeva võistluse tõttu võiturgudel välismaal piimatööstuste juures on tehtud juba aastaid tööd või kvaliteedi tõstmiseks ja üheks kindlaks abinõuks oli nõudmine, et tööstustesse toodav piim olgu hea.

Möödunud aastal kehtimahakanud piimaseadus ja käesoleval aastal piimaseaduse teostamise määrus sunnib ja annab võimalusi ning tekitab huvi hoolitseda tootluspiima kvaliteedi eest. Linnade ümbruse karjapidajad on asunud tegelike sammude juurde.

Järgnevalt toome lühikese ülevaate, milles on piimatootmisolud Tallinna ja Nõmme ümbruse karjapidajate juures, võrreldes oludega eelmisel aastal.

Andmed põhinevad ankeedil, mille Põllutöoministeeriumi Põllumajandusosakond korraldas 1935. a. augustis karjakontroll-assistentidele linnade ümbruse ühinguis, kokku 22 ühingu kohta. Vastuseid saabus 21, kuna üks vastus jäi saamata. Andmed tervishoiuarstide järelevaatuse kohta on tuletatud registreeritud I valiku rõõskpiima tootjate arvust.

Tootluspiima tootmise rajoon
District of Milk Production.

On kujunenud kolme liiki veovahendeid, millega sünnib piimavedu linna. Need on: vedu hobustega, autodega ja raudteel. Raudteel saadetakse piima linna mõtmesugusest kaugusest ja enamus

suurematest majapidamistest. Neis on piimatootmisolud paremad keskmistest oludest kogu riigis, sest nad on arendanud karjapidamist juba pikemat aega ja on huviga otsinud piimale paremaid turustamisvõimalusi. Linna ümbrusest kuni 25 (—30) km kaugusest piim tuleb linna maanteil. Selles rajoonis karjapidajad, olgu väike- või suur-, halb või hea karjapidaja, pea eranditult turustavad oma piima linnas. Tallinna ja Nõmme ümbrus 25 km raadiusega moodustab tootluspiima tootmise rajooni, kuhu kuuluvad Harku, Jõeletme, Keila, Kurna, Nabala, Nehatu, Rae, Saku, Saue ja Viimsi vallad ning Tallinna ja Nõmme linnad. Kaugematest valdadest, nagu Keila ja Saku, osa toodetavast piimast töötletakse koduselt kõõgivõiks või koorejaamades kooreks, mille hinnad seoses tootluspiima turukonjunktuuriga.

Karjakontroll. Tähtsamaid karjapidamis- ja *Cattle Control.* piimatootmisolude parandamise aluseid on karjakontroll. Selle ulatus laseb oletada karjapidamise edu. Tallinna ümbruse tootluspiima tootmise rajoonis töötas:

	I.I 33.	I.I 34.	I.I 85.	I.VII 35.
karjakontroll-ringe	5	8	19	22
kontrollialuseid karju	—	216	598	667
" " lüksilehmi	—	1843	2467	4096
" " lüksilehmade %				
" " lehmade koguarvust	—	16,9	32,1	38,2

1929. a. teostatud põllumajandusliku üleskirjutuse andmetel kõneall olevas rajoonis on lüksilehmi 26,4% Harjumaal peetavatest lüksilehmade üldarvust. Kontrollialuste lehmade % tabelis on saadud oletusega, et linna ümbruses lehmade arv on muutunud samas vahekorras, nagu Harjumaa keskmiselt. Nagu näha andmeist, on viimasel ajal kontrollialuste lehmade % tõusnud mitmekordseks, jõudes I. VII k. a. 38,2%-ni, mis annab esikoha kontrolli tiheduses Tallinna ümbrusele. Üksikutes ringides on majapidamisi liikmeiks 20—43, sagedamini 27

¹⁾ E. Grepp. Majandusteated nr. 21 — 1935. a.

kuni 33, mis näitab kontrollringide elujõulisust.

**Loomatervishoid- Ankeedis küsiti andmeid
Ihk järelevalve.** majapidamiste arvu kohta, kus teostati karjade tervishoidlik järelevaatust vähemalt tiisikuse ja nakkus-nuristinnituse haiguste esinemise suhtes. Käesoleva aasta järelevaatustel uuriti ka lehmade udarate seisukorda. 1. VII. 35 kontrollialustest majapidamistest oli majapidamise % -s, kus teostati karjade tervishoidlik järelevaatus:

	1933. a.	1934. a.	1935. a.
1 kord aastas	9,2	9,0	29,7
2 korda aastas	2,3	2,9	6,3
Kokku majapidamiste %	11,5	11,9	36,0

Lisaks eelmistele, kirjeldatavas rajoonis on 1 lastepiima tootev majapidamine, kus karja tervishoidlikku seisukorda uuritakse 4 korda aastas. Andmed näitavad, et viimasel aastal karjade järelevaatuste arv on tõusnud ligi kolmekordseks võrreldes eelraisa aastaga, kusjuures järelevaatusi teostati üle 1/3 kontrollialustest majapidamistest. Suur aastane ülekaal ühekordsetel järelevaatustel 1935. a. ei ole küllalt iseloomustav, sest andmeid on olemas kuni augustikuuni, kuna teiskordne järelevaatus enamuses majapidamistes ei ole saanud veel teostuda.

Karjalaudad Uusi karjalautu ehitati kontrollialustes majapidamistes:

	1933.	1934.	1935.	% majapidamistes
Karjalautade ja laudasüstuse juures tehni remonte ja ümberehit.	2,1	2,8	3,4	
	tehtud kuni 1. VII 35 tehitud		tehakse veel 1935. aastal	
	17,4	11,2		
	kokku		28,6	
	9,5	34,1	46,6	
Valgendati karjalautu	43,0	kokku	80,7	

Viimastel aastatel ajakohaste ja avarate karjalautade ehitajate % on tõusnud järjekindlalt. Suurt hoogu on võtnud vanade karjalautade ümberehitamine ja remontimine. Tähtsamateks töödeks on: lautade valgustuse parandamine akende juurde ehitamisega, lagede tihendamine, õhuvahetusseadeldiste ehitamine ja otstarbekate sõimede ehitamine.

Iga neljas kontrollialune karjapidaja parandab 1935. a. loomapidamise tingimusi.

Kui 1934. a. puhastasid ja lupjasid oma karjalautu 43,0% kontrollialustest karjapidajast, siis käesoleval aastal tõuseb nende arv 80%-le. Ei saa muudugi järeldada, et lubjatud laudas toodetud piima väärtus oleks parem kui lupjamata laudas, kuid see näitab siiski karjapidajate huvi ja hoole tõusu karjapidamisolude parandamisel. Võib väita, et lauda puhtuse eest hoolitseja ei jäta hoole tussesse loomade ja piimanõude puhtuse eest hoolitsemist. Paistab silma, et 1. augustiks lautade suvist puhastust ja valgendamist ei teostanud kõik karjapidajad, kes seda kavatsesid teha. Siin on ülesanne, et karjapidajaid viia nii kaugele, et puhastamine ja lupjamine sünniks juba kevadpoole suve, ja et võitlus laudas esinevate putukate, hallituste, mädanikkude ja muu mustuse vastu oleks tagajärjekas.

Piima-hoiuruumid. Väärtsliku toitluspäi-
Rooms where Milk tootmisel on oluline, et
is kept. majapidamine oleks varustatud nõuetekohase piima-hoiuruumiga, et toodetud piima jahutada ja hoida jahutatult puhtas ümbruses, kuni ta saadetakse müügile. Tallinna ja Nõmme ümbruse kontrollialustest majapidamistest % -s oli majapidamisi, kes

	1.I 34.	1.I 35.	1.VII 35.
omasid korralikke, nõuetekohaseid piima-hoiurume	7,1	9,6	15,0
mida kasutasid	11,8	15,3	20,2
omasid puudulikke hoiurume (pimedaid, õhuvahetuseta, krohvima- ta või värvimata seintega jne.)	9,0	17,2	21,0
mida kasutasid	10,9	20,4	34,3
omasid kokku hoiurume	16,1	26,8	36,0
mida kasutasid	22,7	35,7	45,0

Külades, kus talud asuvad üksteise ligi- dal, kasutavad ühte hoiuruumi sageli mitu karjapidajat. Seepärast hoiuruumide kasutajaid ongi rohkem kui omanikke. Näiteks, Jõelehtme vallas Parasmäe külas on kahe hoiuruumi kasutajaid kokku 32 karjapidajat.

Möödunud aasta ja k. a. I poole jooksul hoiuruumide kasutajate arv tõusis kahekordseks võrreldes 1. I 34., tõustes kuni 45%

kontrollialustest karjapidajaist. 1934. a. on intensiivsem juurdekasv puudulike hoiuruumide alal, 1935. a. I p. korraldike hoiuruumide alal. Puudulike hoiuruumide juurdekasv oli võimalik vanades ehitistes, ka elumajades, omaette ruumide tarvituselevõtuga piima-hoiuruumidena, mis on aga mõeldud peamiselt ajutistena. Kui arvata juurde 4,9% majapidamisi, kelle I. VII. 35 hoiuruumide ehitus oli pooleli ja 6,8% majapidamisi, kes k. a. kindlasti kavatsesid veel ehitada hoiuruume (ehitusmaterjalid valmis), siis kontrollialuste karjapidajate arvu, kel kasutada head või rahuldavad piimahoiuruumid, võib arvata eelolevaks talveks juuba 50%-le. Neis majapidamistes on võimalik käsitada piima nii, et ta saab värske ja maitsev.

Piima hoidmine. Huvitav on veel panna tähele kuivõrd jää kasutamine on levinud toitluspiima jahutamisel ja hoidmisel. Ankeedi andmeil kasutasid jääd I. VII 34 13,4% ja I. VII 35 36,7% kontrollialustest majapidamistest. Jää tarvituselevõtu levik oli ligi kolmekordne võrreldes eelmise aastaga ja seda kergele talvele vaatamata, mil mitmed karjapidajad, kes hiljemaks jäid, ei suutnud kevadel enam soovikohaselt muretseda jääd. Need majapidamised, kus jää väikeste tagavarade tõttu I. juuliks lõppes, jäid registreerimisel välja.

On üksikuid majapidamisi, kus kasutatakse ka allikavett piima jahutamiseks ja hoiuks. Nende arv ulatub siiski ainult mõnele üksikule protsendile.

Piimatootmisel tegelevate isikute tervishoiulist kontrolli tehti käesoleval aastal neis majapidamistes, kus hakati või kavatseti hakata tootma I valiku piima.

Järelevaatus toimus ühekordselt nakkushaiguste ja nahahaiguste suhtes, kokku kõnealloses rajoonis 82 majapidamises ehk 13% kontrollialustest majapidamistes. Lisaks korralistele järelevaatuustele teostati inimes-

te ülevaatusi taudide leviku puhul k. a. ja ka varematal aastatel.

Kokkuvõte.

Summary.

Viimase poolteise aasta jooksul Tallinna ja Nõmme ümbruses parandati toitluspiima tootmisolusid tunduvalt. Kontrollialuste lüpsilehmade arv on tõusnud enam kui kahekordseks, jõudes 38,2%-ni lehmade üldarvust. Loomatervishoiuline järelevaatus on laiendunud 36,0%-le kontrollialustest karjadest, mis on kolm korda tihedam võrreldes 1934. a. teostatud järelevaatega. Kariloomadele paremate elamistingimuste ja puhtama piima tootmise tingimuste loomiseks on agaralt ehitatud uusi ja parandatud olevaid karjalautu ning on pandud rõhku nende puhtusele. Tööde ulatus on käesoleval aastal umbes kaks korda suurem võrreldes eelmise aastaga. Värske ja maitstva toitluspiima saamiseks on soetatud eri piimajahutus- ja -hoiuruume, mis kasutatakse 45% kontrollialustel karjapidajatel, kusjuures ruumide kasutajate arv on kaks korda suurem võrreldes I. I. 34. Tublisti 50% kasutatavaist hoiuruumidest on veel puudulikud. Piima jahutamisel ja hoidmisel kasutati 1935. a. suvel ligi kolm korda suuremal hulgal jääd võrreldes 1934. a. suvega, kusjuures k. a. jäätarvitajate arv tõusis 36,7%-ni kontrollialustest majapidamistest. Käesoleval aastal teostati esmakordselt laiemaulatuslikult piimatootmisel tegelevate isikute tervishoiulist kontrolli.

Tuleb järeldada, et hoogsat toitluspiima olude parandamist kutsus esile esijoones mõõdund aastal kehtimahakanud piimaseaduse teostamise määrus, sest arenemine on toimunud suunas, et majapidamisi kohandada parema toitluspiima tootmisele, nagu seda näeb ette piimaseaduse teostamise määrus. Vaatamata hoogsale tööle ja edule, peab jääma seisukohale, et veel palju on võimalusi parandada olusid ja tuleb luua eeldusi, et piimatootjate huvi ei langeks toitluspiima tootmise arendamisel.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS SEPTEMBRIS JA 9-AL KUUL 1935. A.

FOREIGN TRADE IN SEPTEMBER AND DURING 9 MONTHS OF 1935.

Väliskaubanduse liikumine tõususuunas, mis oli õige elav aasta esimesel poolel, muutus teisel poolel aeglasemaks. Kuigi sisseveo aktiivsus jäi peagu endiseks, näitab väljavedu seevastu järjekindlat kahanemist. Väljaveo tagasiminekku põhjustajaks on peamiselt metsamaterjali väljaveo langus, mis tingitud omakorda väiksemast metsaraiumisest tänavu talvel.

Septembris väliskaubanduse bilanss kujunes aktiivseks 97 tuh. kr võrra l.a. 3,9 milj. kr vastu. Võrreldes l.a. septembriga kasvas kaupade läbikäik 377 tuh. kr (2,9%) võrra, kuna samal ajal väljavedu kahanes 1,7 milj. kr (20,1%) ja sissevedu suurenes 2,1 milj. kr (45,4%) võrra. Sisseveo kasv toimus peamiselt tööstus-toorainete ja -sisseseadude ning väljaveo kahanemine läinud aasta septembris erakordselt väljaveetud teravilja (1,8 milj. kr väärtuses) arvel. Kui arvata maha l. a. septembris väljaveo üldarvudest erakordse teravilja väljaveo, siis näeme väljaveo kahanemise asemel k. a. septembris väikest tõusu.

Väljavedu. — Exports.

Võrreldes k. a. septembris väljaveo andmeid l. a. sama kuu andmetega, näeme väljaveo kahanemist peagu kõikides rühmades, arvatud välja kallismetallide ja -kivide rühm. Eriti tugev langus ilmnas toor- ja poolvalmisainete väljaveos, nimelt 31,9%, toit- ja maitseainete 16,4%, valmissaaduste 5,9% ja elusloomade 52,9%.

Toit- ja maitseainete väljaveo kahanemine tuleb panna peamiselt teravilja arvele, kuna kõikide teiste tähendatud rühma olulisemate ainete väljavedu näitas tõusu. Teravilja vedasime välja k. a. septembris 19 710 tn 1 768 tuh. kr väärtuses vähem kui l. a. samal kuul. Kui arvata maha erakordse teravilja väljaveo, näeme, et toit- ja maitseainete väljaveo arvud k. a. septembris ületavad tunduvalt eelmise aasta sama kuu omi.

Või väljavedu näitas k. a. septembris tunduvat suurenemist, eriti väärtuselt, sest k. a. saadi või eest tublisti paremat hinda kui mullu. Või väljavedu suurenes võrreldes l. a.

septembriga koguselt 202 tn (19,2%) ja väärtuselt 1,0 milj. kr (78,0%). Mune müüsimise välisturgudele k. a. septembris 765 tuh. tk (14,7%) enam kui mullu samal kuul, kuna munade eest saadud rahasumma ületas eelmise aasta arve 108 tuh. kr (32,3%) võrra. Ka liha ja lihakauba väljavedu näitas tugevat kasvu — koguselt 60,7% ja väärtuselt 53,5%. Märkimisväärne on peekoni väljaveo tõus koguselt 137 tn-lt 199 tn-le (45,3%) ja väärtuselt 192 tuh. kr-lt 259 tuh. kr-le (34,9%). Väärtuselt suurenes veel looma- ja lambaliha ning muul kujul sealha, lihakonservide ja rasva väljavedu.

Toor- ja poolvalmissaaduste väljaveo tagasiminekku peapõhjustajaks oli metsamaterjali ja tselluloosi vähenenud väljavedu. Võrreldes l. a. septembris andmetega kahanes metsamaterjali väljavedu väärtuselt 46,1% ja tselluloosi 57,2%. Metsamaterjali üksikutest liikidest näitas kasvu ainult propside väljavedu, kuna saetud laudade ja plankude, kastilaudade, haavapakkuide jne. väljavedu vähenes. Tõusu näitas põlevkiviõli väljavedu (väärtuselt) 66,7%, bensini 103,6%, kunstsarve 122,7%, lina ja takkude 101,3% ning toornahkad 35,0%.

Valmissaaduste rühmas näeme suurema osa tähtsamate ainete juures väljaveo kahanemist, kuna väiksem osa näitas kasvu. Võrreldes l. a. septembriga suurenes väärtuselt vineeri ja toolipõhjade väljavedu 47,8%, ajalehe- ja trükipaberi 27,5% ning puuvillase lõnga ja niidi 10,5%, kuna puuvillase riide väljavedu kahanes 36,8%, jämeda linaseriide 27,5%, džuuatriide ja -kottide 29,1% ja tahvelklaasi 21,0%. Tsemendi väljavedu, mis ulatus l. a. septembris 420 tn-le, puudub k. a. septembris täiesti.

Elusloomade väljavedu kahanes (väärtuselt) võrreldes l. a. septembriga peamiselt sigade (73,2%) ja veiste (63,1%) arvel, kuna hobuste väljavedu tõusis 8-kordselt.

Sissevedu. — Imports.

Sisseveos näeme kõikide olulisemate rühmade sisseveo tõusu, peale vaid elusloomade

ja kallismetallide rühma. Võrreldes 1. a. septembri andmetega valmissaaduste sissevedu kasvas 34,0%, toor- ja poolvalmisainete 63,0% ning toit- ja maitseainete 65,6%.

Väliskaubanduse läbikäik septembris 1934—35.

Turnover of September Foreign Trade, 1934—35.

	September		1. I — 30. IX		1. I — 30. IX 35 % 1934. = 100
	1935	1934	1935	1934	
	1000 kr. — in 1000 kr.				
Väljavedu — Exports	6 777	8 487	58 575	50 270	+16,5
Sissevedu — Imports	6 680	4 593	49 600	39 100	+26,9
Läbikäik — Turnover	13 457	13 080	108 175	89 370	+21,0
Väljavedu ±	+ 97	+3804	+8975	+11170	
Exports ±					
	1000 tn. — in 1000 ins.				
Väljavedu — Exports	42	71	377	406	-7,1
Sissevedu — Imports	37	23	207	203	+2,0
Läbikäik — Turnover	79	94	584	609	-4,1

Valmissaaduste rühmas kasvas peagu kõikide olulisemate ainete sissevedu. Eriti tugev tõus ilmnis metallide, põllutöömashinade ning jõu- ja töömashinade sisseveos. Võrreldes 1. a. septembriga suurenes metallide sissevedu (väärtuselt) 35,8%, põllutöömashinade sissevedu enam kui 3-me kordseks ning jõu- ja töömashinade 92,5%. Pealeselle suurenes veel villase lõnga ja niidi sissevedu 11,4%, kunstiidi lõnga ja -niidi 11,1% ning kummi ja kummikauba sissevedu 55,8%.

Toor- ja poolvalmisainete rühmas näeme peagu kõikide tähtsamate ainete sisseveo tõusu. Eriti mõjuvalt ilmneb see džuudi, villa, kivisöe ja koksi, väetiste ning puhastamata väävli juures. Võrreldes 1. a. septembri andmetega suurenes (väärtuselt) džuudi sissevedu 241,9%, villa 295,0%, puuvilla 12,3%, kivisöe ja koksi 38,5%, toornahkade 39,4%, toortubaka 24,3%, kuna benssiini ja petrooleumi sissevedu jäi peagu eelmise aasta tasemele. Peale selle oleks nimetamisväärne väetiste sissevedu 154 tuh. kr väärtuses ja puhastamata väävli sissevedu 277 tuh. kr väärtuses, kuna 1. a septembris tähendatud aine sissevedu ei olnud.

Toor- ja poolvalmisainete rühmas kasvas (väärtuselt) järgmiste ainete sissevedu: suhkur 37,9%, sool 78,1% ja heeringad 37,0%. Heeringate sissevedu suureneb tõenäoliselt ka järgmistel kuudel, kuna meie oma püük osutus k. a. võrdlemisi väikeseks.

Väliskaubandus 9-al kuul 1935. a.

Käesoleva aasta esimese 9 kuu väliskaubanduse läbikäik kasvas võrreldes 1. a. sama ajavahemikuga 18,8 milj. kr (21,0%) võrra, millest suurem osa langes sisseveo arvele. Sissevedu suurenes 10,5 milj. kr (26,9%) ja väljavedu 8,3 milj. kr (16,5%), kuna väliskaubanduse bilanss kujunes 9,0 milj. kr võrra aktiivseks, 1. a. 11,2 milj. kr vastu.

Väljavedu. — Exports.

Kõrvutades k. a. 9 kuu andmeid 1. a. sama ajavahemiku andmetega, näeme väljaveo tõusu kõikides rühmades. Kõige enam suurenes toit- ja maitseainete väljavedu — 38,2%, valmissaaduste 6,2% ning toor- ja poolvalmisainete väljavedu 4,9%. Peale tähendatud olulisemate rühmade suurenes tunduvalt veel elusloomade väljavedu (55,7%).

Kaubarühmade osatähtsus väärtuselt

1. I — 30. IX 1934—35. (%)

Percentages of Separate Groups of Merchandise According to Value 1/I — 30/IX 1934—35.

	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1935	1934	1935	1934
I Elusloomad — Animals, living	1,8	1,3	0,1	0,0
II Toit- ja maitseained, joogid — Food Products, Stm. Bever	37,7	31,8	7,7	10,0
III Toor- ja poolvalmisained — Raw and Semi-Manufact. Materials	37,8	42,0	33,6	35,6
IV Valmissaadused — Manufactured Articles	22,7	24,9	58,5	54,2
V Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones	0,0	—	0,1	0,2
Kokku — Total	100	100	100	100

Toit- ja maitseainete rühmas kasvas kõikide olulisemate ainete väljavedu nii koguselt kui väärtuselt, kuid viimane siiski enam. Tähtsamat eksportartiklit — võid vedasime välja k. a. 9 kuu jooksul 442 tn (5,6%) enam kui mullu samal ajal, kuna või eest saime 3,5 milj. kr (41,4%) enam kui 1. a. samal ajavahemikul. Väljaveetud munade kogus kui ka väärtus k. a. 9 kuul ei ületa üksi 1. a. sama ajavahemiku arve, vaid on isegi tunduvalt suurem kogu eelmise aasta väljaveost. Liha ja lihakauba väljavedu näitas viimastel kuudel pidevat tõusu. Võrreldes 1. a. 9 kuu andmetega suurenes liha ja lihakauba väljavedu nii koguselt kui väärtuselt — esimene

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — *Principal Commodities of Foreign Trade*

	September—September				1./I.—30./IX			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1985	1984	1985	1984	1985	1984	1985	1984
VALJAVEDU — EXPORTS.								
Üldse: — <i>Total:</i>								
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	630	2 430	122	259	11 642	5 827	1 057	679
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	3 374	23 349	3 341	3 997	52 834	41 552	22 065	15 965
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Teravili — <i>Corn</i>	860	20 570	65	1 833	24 188	20 570	3 128	1 833
Kartul — <i>Potatoes</i>	—	6	—	0	3 924	3 379	340	103
Või — <i>Butter</i>	1 252	1 050	2 205	1 239	8 335	7 393	11 823	8 302
Munad — <i>Eggs</i>	5 959	5 194	442	334	38 471	28 067	1 838	1 257
	353	310			2 287	1 668		
Liha ja lihakaup — <i>Meat and Meat Products</i>	339	211	370	241	3 139	2 420	3 013	2 689
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	35 045	44 524	1 761	2 585	296 662	334 186	22 159	21 114
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	29	11	54	40	356	395	644	492
Metsamaterjal — <i>Timber Materials</i>	22 013	31 353	755	1 401	181 104	240 850	7 129	10 138
Tselluloos — <i>Cellulose</i>	2 095	5 628	299	691	50 132	44 455	5 745	5 423
Lina ja -takud — <i>Flax and Tow</i>	119	81	167	78	4 289	2 933	5 061	2 133
Bensiin — <i>Benzine</i>	233	85	57	28	1 187	1 588	358	521
Põlevkiviõli — <i>Shale-Oil</i>	2 548	1 349	130	78	12 861	8 355	592	432
Kunstsarv — <i>Artificial Horn</i>	74	47	187	75	459	393	1 035	644
IV. Valmissaadused — <i>Manufactured Articles</i>	3 385	3 213	1 540	1 646	27 772	29 810	13 385	12 512
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Vineer ja -toolipõhjad — <i>Plywood and Chair-backs</i>	1 495	1 047	287	228	13 110	10 617	2 869	2 324
Ajalעה- ja trükipaber — <i>News- a. other Printing Paper</i>	714	508	130	102	5 583	5 449	1 041	1 037
Puuv. lõng ja -niit — <i>Woollen Yarn and Thread</i>	145	121	368	333	880	627	2 322	1 818
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	52	74	235	372	686	651	2 751	3 021
Linane riie jame — <i>Linen, coarse</i>	23	39	58	80	248	284	599	584
Džautriie ja -kotid — <i>Jute Cloth and Sacks</i>	133	195	78	110	1 252	1 390	729	802
Sement — <i>Cement</i>	—	420	—	19	558	5 129	25	232
Tahvelklaas — <i>Sheet Glass</i>	445	393	64	81	2 262	2 711	334	536
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	0	—	4	—	0	—	9	—
SISSEVEDU — IMPORTS.								
Üldse: — <i>Total:</i>								
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	5	117	0	3	83	224	34	18
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	7 135	3 873	651	393	42 380	39 018	3 811	3 907
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Heeringad — <i>Herrings</i>	866	588	137	100	2 769	2 281	461	414
Sool — <i>Salt</i>	3 048	1 450	57	32	18 827	13 188	356	317
Suhkur — <i>Sugar</i>	2 451	1 658	289	195	17 600	15 768	1 905	2 159
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	23 331	14 090	2 325	1 426	118 892	131 927	16 670	13 920
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toortubak — <i>Tobacco unmanufact.</i>	53	44	87	70	425	384	726	609
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	149	95	133	99	1 280	959	1 114	708
Džaut — <i>Jute</i>	374	129	105	31	1 643	503	377	377
Puuvill — <i>Cotton</i>	404	331	503	443	4 009	3 174	5 220	3 941
Vill — <i>Wool</i>	55	14	153	40	354	232	1 012	754
Kivistisi ja koks — <i>Coal and Coke</i>	10 883	6 754	151	109	39 092	27 928	613	445
Petrooleum — <i>Petroleum</i>	2 419	2 266	144	141	10 917	10 876	637	719
Bensiin — <i>Benzine</i>	429	468	40	40	3 971	3 360	349	303
Väetised — <i>Fertilisers</i>	2 929	—	154	—	32 049	28 975	1 722	1 686
Väiavel puhastam. — <i>Sulphur unpurified</i>	3 200	—	277	—	6 408	3 208	559	252
IV. Valmissaadused — <i>Manufactured Articles</i>	6 758	5 001	3 694	2 757	46 215	31 987	29 038	21 191
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	6	18	49	151	118	160	1 452	1 632
Villane lõng ja -niit — <i>Woollen Yarn and Thread</i>	38	25	224	201	194	194	1 407	1 528
Kunstsidi lõng ja -niit — <i>Rayon Yarn and Thread</i>	22	18	113	106	187	133	1 099	890
Raud ja teras — <i>Iron and Steel</i>	4 096	2 272	593	436	22 637	13 337	3 510	2 143
Kummi ja k. kaup — <i>Rubber and Rubber Goods</i>	53	46	215	133	322	300	1 007	810
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	0	0	10	14	0	0	57	64

29,7%, teine 12,9%. Väärtuse suhteliselt väiksem kasv on tingitud muutunud liha ja liha-kauba koostisest, mitte hindade langusest. Kartuli väljavedu kasvas võrreldes l. a. 9 kuu andmetega 3-kordseks, kuna välisturgudele müüdud teravilja eest saime 1,3 milj. kr ehk 70,6% enam kui mullu.

Toor- ja poolvalmisainete väljaveo suurenemine sündis peamiselt lina ning väiksemal määral tselluloosi, kunstsarve, toornahkade ja põlevkiviõli arvel. Võrreldes l. a. 9 kuu andmetega suurenes lina väljavedu väärtuselt 131,8%, kunstsarve 60,7%, toornahkade 30,9%, põlevkiviõli 37,0% ja tselluloosi väljavedu 5,9%, kuna metsamaterjali väljavedu kahanes 29,7% ja bensiini väljavedu 31,3%.

Valmissaaduste rühmas näitas kasvu (väärtuselt) ainult vineeri, toolipõhjade, (23,5%), puuvillase lõnga ja niidi väljavedu (27,7%), kuna puuvillase riide (8,9%), jämeda linase riide (12,8%), džuuatriide ja kottide (9,1%), tahvelklaasi (28,4%) ja tsemendi (89,2%) väljavedu kahanes. Ajalehe- ja trükipaberi väljavedu jäi peagu l. a. tase-mele.

Elusloomade väljaveo tõusu peapõhjustajaks oli sigade ja hobuste suurenenud väljavedu. Võrreldes l. a. 9 kuu väljaveo andmetega tõusis sigade ja hobuste väljavedu väärtuselt ligi 3-kordseks, kuna veiste väljavedu langes 61,0% võrra.

Sissevedu. — Imports.

Võrreldes k. a. 9 kuu sisseveo andmeid l. a. sama ajavahemiku andmetega, näeme sisseveo kasvu järgmistes rühmades: valmissaaduste sissevedu suurenes 37,0% ning toor- ja poolvalmisainete 19,8%, kuna toit- ja maitseainete sissevedu kahanes 2,5% võrra.

Valmissaaduste rühmas näitas hoogsat kasvu tööstustoormaterjalide ja tootmisvahendite — nagu metallide, põllutöömashinate ja riistade ning jõu- ja töömashinate sissevedu. Metallide sissevedu suurenes võrreldes l. a. 9 kuu andmetega (väärtuselt) 2,5

milj. kr-lt 4,0 milj. kr-le (60,7%), põllutöömashinate ja riistade 0,6 milj. kr-lt 1,4 milj. kr-le (124,5%), jõu- ja töömashinate 1,4 milj. kr-lt 2,2 milj. kr-le (55,8%) ning transportvahendite sissevedu 0,9 milj. kr-lt 2,6 milj. kr-le — seega ligi 3-kordseks. Suurenes veel kunstsüdlõnga ja -niidi sissevedu 24,3% ja kummi ning kummikauba 23,4%, kuna puuvillase riide sissevedu kahanes 13,7% ning villase lõnga ja niidi sissevedu 7,9%.

Toor- ja poolvalmisainete sisseveo suurenemine toimus kõigi tähendatud rühma olulisemate ainete (arvatud välja vaid petrooleum) arvel. Võrreldes l. a. 9 kuu andmetega näitas tõusu: puuvilla sissevedu 32,5%, džuuidi 33,4%, villa 34,2%, toornahkade 57,3%, toortubaka 19,2%, kivisee ja koksi 37,8%, bensiini 15,2%, väetiste 2,1% ja väevli sissevedu 121,8%, kuna petrooleumi sissevedu kahanes 11,4% võrra.

Toit- ja maitseainete sissevedu kahanes peamiselt suhkru arvel. Suhkru sissevedu langes võrreldes l. a. 9 kuu andmetega (väärtuselt) 11,8%, kuna heeringate sissevedu suurenes 11,4% ja soola sissevedu 12,3% võrra.

Üksikute riikide järgi kaubavahetus tõusis: Britiga, Saksaga, P.-Am. Ühendriikidega, Rootsiga, Soomega, N. S. V. Liiduga, Norraga ja Leeduga, kuna kahanes: Lätiga, Prantsusega ja Poolaga.

Tähendatud riikidest oli meil väliskaubanduse bilanss aktiivne k. a. 9 kuul: Britiga + 13,6 milj. kr, Soomega + 3,0 milj. kr, Norraga + 886 tuh. kr, Lätiga + 678 tuh. kr, Saksaga + 303 tuh. kr, Rootsiga + 161 tuh. kr, Leeduga + 118 tuh. kr ja N.S.V. Liiduga + 32 tuh. kr, kuna passiivne oli: P.-Am. Ühendriikidega — 4,5 milj. kr, Poolaga — 601 tuh. kr ja Prantsusega — 92 tuh. kr. Võrreldes l. a. 9 kuu andmetega näeme aktiivsuse tõusu: Soomega, N. S. V. Liiduga ja Leeduga, aktiivsuse kahanemist: Britiga, Saksaga ja Lätiga ning passiivsuse süvenemist: P.-Am. Ühendriikidega ja Prantsusega.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Majandusministeeriumi Tööstusosakonnale anti prof. T. Lippmaa aruanne uurimusest „Mereheina (Zostera Mari-

na) esinemisest ja hulgast Eesti rannikul“. Sellest aruandest on näha, et mereheina esineb mele vetes sellise kogusena, et selle ko-

gumine end tasub. Kuna kodumaa mööbli- ja sadulsepatööstus impordib mereheina polsterdamistöödeks (1934. a. 168 tn keskmise hinnaga 19 snt kg, cif), ning meie rannikul kogutud heinast kogujale tuleb maksta arvatavasti 3—4 snt kg, oleks soovitav, et asjasthuvitatud lähemalt tutvuksid prof. Lippmaa aruandega, milleks tuleb pöörduda Majandusministeeriumi Tööstusosakonna poole, kus näha ka meie rannikult kogutud mereheina proov.

● U/Ü. Nagel & Tresselt avas Tallinnas, Pühavaimu tän. nr. 8 puu- ja metallitööstuse „Hometa“, missugune ettevõtte oma toodetelt ainuke sellelaadne Eestis, valmistades mitmesuguseid tekstiilitööstuse masinateosi ja tarbeid, näit.: poole, süstikuid ja nende löökureid, mudelid, kangatelgi, käärimis- ja poolnimismasinaid, missuguseid tänini veeti sisse umbes 100 000 krooni väärtuses. Töökoja toodete tarvitajateks on siseturul a/s. „Kreenholmi puuvillamanufaktuur“, Oskar Kilgas, „Rauaniit“ j. t.

● Majandusministeeriumi Tööstusosakond lubas Miron Brodsky'le seada sisse Tallinnas, Kopli tän. nr. 10 riidevärvimistööstus „Lux“. Ettevõttes leiab tööd 10 töölis. Jõuandjateks elektrimootorid kogujõuga 3 h.j. Värvitakse mitmesuguseid puuvilla- ja kunstsiidriideid ning lõngu.

● Jüri Loorberg & Ko, alata tööd Tallinnas, Maakri tän. nr. 28 asuvas kudumistööstuses. Ettevõtte annab tööd 25 töölisele. Jõuandjateks elektrimootorid kogujõuga 5 h.j. Kootakse igasuguseid riideid.

● A/S. „Shell Company of Estonia“ ja „Eesti Petrol“, kelle mineraalõlide laod asuvad Tallinnas, Petrooleumi tän., esitas Majandusministeeriumile projektid tuleohu kõrvaldamiseks. Projektid näevad ette reservuaaride ümbritsemise vallidega, nii et püüratud ruumala õlide süttimise korral mahutaks kogu õli ja takistaks seega tule levimise ümbruskonnale. Esitatud projektid kinnitas Majandusministeeriumi Tööstusosakond.

LAEVANDUS

LAEVADE PRAHITURG SEPTEMBRIS JA PRAEGU. SHIPPING FREIGHT MARKET IN SEPTEMBER AND NOW.

Septembri prahiindeksid näitavad, et ka sel kuul prahid olid madalamad kui 1934. a. Lloyds Listi koguindeks võrdus 65,9, kuna läinud aasta sama kuu indeks oli 68,7. Üldiselt prahid võrreldes augustiga näitasid tõusu, mis on harilik sesoonne nähtus. Oktoober on ühenduses Itaalia-Abessiinia sõjaga ning Inglise ja teiste riikide aktsiooniga. Prahid arenesid kindla tõusutendentsi all. Esialgu see tõus puudutas peamiselt Vahe-mere vedusid, peamiselt sütevedusid, kuid varsti laienes ta ka teistele vedudele, eriti kaugematest maadest, nagu viljavedu P.- ja L.-Ameerikast, Austraaliast j. t. Selle mõjul Inglise trampiaevastiku valitsemiskomitee tõstis minimaalprahte L.-Ameerikast $\frac{1}{3}$ võrra per tn, Austraaliast $\frac{2}{6}$ võrra ja Põhja-Ameerikast samas vahekorras. Vahe-mere tõusid süteprahid Walesist Alexandriasse 10/- — 10/3 per tn 4 500—7 000 tn laevadele; Rotterdamist Lääne-Itaaliasse 11/- tn, Adria-

merre kuni 12/3 — 12/6; Walesist Maltasse ja Alžiiri 8/6 — 9/3 per tn, Walesist Barcelonasse 11/-, Oportosse 8/-. Tagasivedudel Vahe-merest tõusid puuvillaseemnete veohinnad Alexandriast kuni 9/6 tn; viit Doonault Inglisse kuni 17/- tn. Ka Balti mere ja teistel vedudel on märgata hindade tõusu, eriti sütevedudel, kus Inglise idasadamast Taani makstakse juba 4/6 — 5/6 ning sisepoole Balti merd kuni 6/- — 6/6 tn. Metsavedudes ei ole märgata vastavat mõju, kuna nende vedude hooaeg on lõpukorral. Siiski teised turud avaldavad ka siin oma mõju ning hinnad kõvenevad 2/- — 2/6 per standard. Muilapähklite veol tehti novembri peale Gambia—Kontinent 24/-. Ka ajalepingu veohinnad on tõusnud, kuigi esialgu vaid lühemate tähtaegadele lepingu sõlmimistel, umb. 10% võrra.

Ühtlasi tõusevad ka laevade väljaminekud, kuna sõed ja varustusmaterjalid näita-

vad tõusu, samuti tuleb ka arvestada sõjariisikokindlustusega.

Praegune tõus on seletatav mitte ükski Itaalia sõjavarustuse ja tagavarade vedudega, vaid Inglise laevastiku ja Vahemere rajooni kütte- ja varustusvedudega, samuti kui üldise meeleoluga materjalidega varustamiseks ka teistel maadel, võttes arvesse sõjavõimaluse riisikot. Kui aga sõda jääb vaid Itaalia-Abessiinia sõjaks, vaibub muidugi esialgne materjalide tagavarade soetamine. Kuid sanktsioonide ja muude ettevaatusabinõude tarvituselevõtmine põhjustab laevastike liiklemist ning elavust, samuti kui üksikute riikide poolt alustatud sõjaabinõude ja varustuse täiendamine ja rahutused mujal Euroopas.

Seetõttu on põhjusi oletada, et laevaprahtide tõusev tase tahaks olla püsivama iseloomuga ning laevastik võiks eeloleval talvel leida tööd suuremas ulatuses kui senini, mil suur osa tonnaži

pidi jääma seisu. Kui sõda jääb lokaalseks ning võttes arvesse, et praegune tõus on mitte majanduslike vaid poliitiliste põhjuste tagajärg, peab olema ettevaatlik suurte lootuste tegemisel. Igatahes pikemaks ajaks prahtimisel ollakse väga ettevaatlik ning võetakse lepingusse kindlaid sõjaklausleid, mis kindlustaksid laeva võimalike üllatuste vastu.

Inglises ongi „Chamber of Shipping“ soovitanud laevadele võtta veolepingutesse väljatöötatud eriklauslid ning ka teisel teel laevaomanikud teevad reservatsioonid sõja puhul veolepingute annulleerimiseks või vastavalt muutmiseks. Inglise ja teiste maade kindlustusseltsid kaupade kindlustuse alal panid kehtima sõjariisikokindlustuse mitte ükski Vahemere, vaid ka välisvedudeks. Kindlustusprotsent kõigub 5/- kuni 3d per cent vahel. Ka Eesti laevade kindlustus sõja puhul kerkib päevakorrale ning ses tuleb valmistuda ette, et ei satutaks ootamatus-tele.

LAEVADE OSTU-MÜÜGITURG 1935. A. JA OKTOOBRI KESKPAIGUKS.

PURCHASES AND SALES OF SHIPS IN 1935, AND IN THE MIDDLE OF OCTOBER.

Lammutuseks k. a. kolmandal veerandil „Lloyds Register“ kokkuvõtete järgi müüdi Euroopa riikides kokku 101 laeva 246 355 br. tn (l. a. 262 073 br. tn). Kokku k. a. kolmel veerandil müüdi 929 692 br. tn (l. a. 1,2 milj.). Ka oktoobris kestab edasi müük lammutuseks, kuigi väiksemal määral. Hinnad on olnud väga kõikumad väljaspool Inglise. Eriti suurt hinda maksis Itaalia, nimelt harilikest prahilaevadest kuni 35/— 36/— per br. tn. Kuid oktoobri alguks müük Itaaliasse vaibus koguni, kuna tekkis raskusi valuutas maksmisega. Seetõttu mitmed Itaaliasse müüdid laevad müüdi viimasel ajal ümber Inglise või teisale märksa odavamate hindadega. Ka Itaalia hindu alandati 29/— 30/— per br. tn. Inglise on lepitud kokku lammutavate tehaste vahel määrata prahilaevade alghinnaks 22/6 per br. tn, kuna aprillis oli sama hind 24/6 per br. tn. Tegelikult kõiguvad viimaste müükide hinnad Inglise 26/— 28/— per br. tn. Reisijatelaevadest makstakse umb. 8/— 10/— per br. tn enam.

Sõiduksmüüdavate laevade hind oktoobri algul näitas tõusu, ühenduses prahturu tõusuga ning kõlblike laevade arvu

vähennemise. Kuid hinnatõus ei ole veel püsivalt kujunenud välja, nii et mõned müügid teostati veel võrdlemisi soodsates hindadega. Eriti vanu laevu, kellel seisab ees järelevaatus, võib saada veel võrdlemisi soodsate hindadega, arvestades eeltoodud lammutushinna tendentsi. Seda asjaolu kasutavad nii mitmedki välismaa laevaomanikud ning seda võiks pidada silmas ka meil. Toome allpool mõned oktoobri algul müüdid laevade andmed:

Lammutamiseks:

A/L „Bomarsund“ 4337 br.-tn., ehitatud 1907, müüdid Ghenti, anda ära Antwerpenis, . . .	£ 6 000
„Maria“ 3090 br.-tn., ehitatud 1901, müüdid Inglise	£ 5 100

Sõiduks:

„Islington“ 1517 br.-tn., ehitatud 1920 a Inglise Survey 1933, a. Kreeka	£ 6 000
„Wheelsman“ 1394 br.-tn., ehitatud 1920. Hollandis, Survey 1932, Taani	£ 6 000
„Branksome China“ 3 923 br.-tn., ehitatud 1912 Inglise, Survey 1934, Kreeka	£ 19 000
„Gwentgate“, 1 600 br.-tn., ehitatud 1924 Inglise, Survey 1933, Inglise	£ 8 550
„Honning B“, 2 108 br.-tn., ehitatud 1904 Norras, Survey —, Kreeka	£ 8 700
„Monkswood“, 4 212 br.-tn., ehitatud 1910 Inglise, Survey 1931 a. Inglise	£ 11 500

TALLINNA SADAMA TEGEVUS 12.—19. SEPT. K. A. TALLINN HARBOUR.

Välissõidust tuli möödunud nädalal Tallinna 19 liinilaeva ja 16 juhuslikku laeva. Soomest tuli 9 liinilaeva 174 tn segakauba ja 357 reisijaga ja 7 tramp-laeva tühjalt; Saksast tuli üldse 5 laeva, neist 4 liinilaeva; kokku töid laevad Saksast kaupa 1210 tn ja 16 reisijat. Inglisest tuli 5 laeva, neist 3 liinilaeva, mis töid segakaupa 1380 tn ja 7 reisijat; tramp-laevad töid kivisütt ja heeringaid. Rootsiest tuli 3 laeva vähese kaubaga. Poolast tuli 1 liinilaeva vähese kaubaga. Taamist tuli 4 tramp-laeva osalt võitlimalaudade ja soojatän-

gudega, osalt tühjalt moona võtma ja vahe-tama meeskonda. Venest tuli 1 laev soolaga.

Möödunud nädalal väljus 14 liinilaeva ja 13 tramp-laeva. Neist läks Soome 9 tramp-laeva ja 7 liinilaeva 228 tn segakauba ja 257 reisi-jaga, tramp-laevadel veeti peamiselt rukkist. Saksa läks 4 laeva laaditult, mille hulgas vee-ti ka elussigu. Inglisse läks 1 liinilaev koor-maga, Rootsi 2 laeva segakaubaga. Belgias-se ja Poola mõlemasse 1 liinilaev laaditult ning Venesse ja Leetu mõlemasse 1 tramp-laev tühjalt.

VALUUTAHINNAD.
EXCHANGE RATES.

	Tallinna börs				Londoni börs	
	100 \$, 100 £ jne. eest Eesti krooni				1 £ eest \$, Saksa mk. jne.	
	21. X. 1935		15. X. 1935		21. X. 1935	15. X. 1935
	Ost	Müük	Ost	Müük		
\$ (dollar) . . .	308	376	369	377	4,9156	4,9093
£ (Inglise n.) . .	1811	1835	1811	1835		
Saksa riigimark .	137,00	140,50	137,00	140,50	12,217	12,20
Soome mark . . .	7,98	8,10	7,98	8,10	226,87 ¹⁾	226,87
Prantsuse fr. . .	24,25	24,55	24,30	24,00	74,57	74,44
Belgia belga . .	61,95	62,95	62,10	63,10	29,21	29,155
Helveetsia fr. . .	119,80	121,30	120,25	121,75	15,10	15,082
Itaalia lir	20,25	30,00	29,30	30,05	60,43	60,31
Eesti kroon . . .					18,25 ¹⁾	18,25
Rootsi kroon . .	93,40	94,60	93,40	94,60	19,395	19,395
Taani kroon . . .	80,85	82,05	80,85	82,05	22,40	22,40
Norra kroon . . .	90,95	92,15	90,95	92,15	19,905	19,905
Tšehhoslov. kr. .	15,25	15,55	15,25	15,55	118,62 ¹⁾	118,68
Hollandi kulden .	249,65	252,65	250,25	253,25	7,245	7,2425
Läti lant	110,00	112,50	110,00	112,50	15,00 ¹⁾	15,00
Cerv. rubla . . .					5,669 ¹⁾	5,662
Austria šilling .	69,45	70,85	69,05	71,05	26,06 ¹⁾	26,00
Ungari pengő . .					25,75 ¹⁾	25,75
Poola zlot	69,40	70,40	69,45	70,45	26,09 ¹⁾	26,06
Leedu lilt	61,50	62,40	61,60	62,50	29,25 ¹⁾	29,25
Danzigi kulden .	69,40	70,40	69,45	70,45		

¹⁾ 19 X 1935

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU.
EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas:		1935. a. 1.1 kuni 20. X	1934. a. 1.1 kuni 21. X	1933. a. 1.1 kuni 22. X
	14./X- 20./X 1935	7./X- 13./X 1935			
VÕI (tonni) Butter (tons)	188,2	323,6	9128,3	8516,1	7867,9
Sellest:					
Saksa	49,2	120,7	3539,6	2618,5	2947,1
Inglisse	139,0	198,7	5370,8	5732,0	4023,4
Belgiasse	—	—	42,3	15,4	234,1
Soome	—	—	—	2,1	326,6
MUNAD (tuh. tk.) — Eggs (1000)	1722	1454	42831	30714	17326
Sellest:					
Inglisse	27	70	21808	18155	6017
Saksa	1566	1332	17064	9033	7730
PEEKON (tonni) — Bacon (tons)	—	61,8	1792,3	1984,4	2472,1
LINA (tonni) Flax (tons)	0,9	4,6	4294,7	3071,5	2668,5
Sellest:					
Inglisse	—	—	2880,1	2212,3	1696,8
Belgiasse	—	—	70,8	121,6	678,7
Soome	0,9	4,6	140,3	90,3	113,3
Saksa	—	—	1092,3	526,8	21,5
Prantsusse	—	—	10,3	60,5	50,2

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÕITURG — BUTTER MARKET.

Võihindade liikumine jätkus möödunud nädalal tõusvas suunas. Nii noteeriti Eesti võihind Inglises, s. o. Manchesteris 127—129 š cwt ehk fob Tallinn 101 š cwt möödunud nädala 100 š vastu. Ka Saksast saadav võihind tõusis 128,80 RM-le, s. o. fob Tallinn 171,6 snt-le kg. Vastavalt hindade liikumisele ja väljaveetud võihoguste vahelkordade kujune-

misele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksportvõihinnaaks 171 snt kg, mis on eelmisest noteeringust 2 snt võrra kõrgem.

Kuigi möödunud nädalal võihindade kõvenemine sündis endises tempos, kujunes üldine nõudmine nädala lõpul siiski vaaksemaks eelmisest nädalast. Võihindade kiire kõvenemine tõi kaasa ka aseainete tarvitamise suure-

nemise, millega osalt kaetakse võitarrvitamise vähenemine. Nii on näit. septembris Inglises margariinitoodang suurenenud 3600 tn-le möödunud aasta sama kuu 3100 tn vastu. Vastavalt sellele on suurenenud ka margariini tarvitamine 20% võrra viimase kahe kuu jooksul.

Kuidgi ookeanitagustes maades võitootmine näitab hooajalist tõusu, on toodetud võikogus siiski väiksem kui eelmisel aastal. Nii oli Uus-Meremaal kontrolljaamadesse sissetulnud võikogus septembris 8% võrra väiksem kui möödunud aastal samal kuul. Ka Austraalias on võitootmine näidanud langussuunda võrreldes eelmise aasta sama ajaga. Ookeanitaguste maade võitoodangu vähenemise

tõttu võib võituru seisukorra edaspidine areng kujuneda ka talvekuudel üldiselt soodsaks.

Siseturul maksus või snt kg: Tallinas — lauavõi 175—180 snt, köögivõi 150—170 snt, Tartus — lauavõi 168—180 snt, köögivõi 145—165 snt, Pärnus — lauavõi 185 snt (kaupl.), taluvõi 145 snt, Valgas — lauavõi 175—185 snt, köögivõi 138—165 snt, Narvas — lauavõi 185 snt, köögivõi 135—150 snt ja Rakveres — lauavõi 190 snt ja köögivõi 150 snt kg.

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Saksa 1000 tünni, Inglise 3334,5 tünni ja Palestiinasse 160 tünni.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kindel tendents. See on väga haruldane nähtus, kuna tavaliselt oktoobris hinnad nõrgenevad. Oluliseks põhjuseks on muidugi asjaolu, et peekonikvooteet viimase veerandaasta kohta vähendati 12,5% võrra. Sisemaa peekonitööstused ei suuda seda vahet veel katta ja pakkumispinge nõrgenemine avaldub hindade tõusus.

Kooskõlas Londoni noteeringuga jäi muutmatuks ka peekonisigade noteering. Käesoleval nädalal maksavad eksporditapamajad peekonisigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 —72 kg	72	67	61	55
55,5—59,5 „	67	63	57	51
72,5—75 „	67	63	57	51
75,5—80 „	63	59	56	50

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tallinna turul jäid veiste ja veise-liha hinnad püsima eelmise nädala tasemele. Loota on hindade püsimist.

Vasikalihahinnad kõvenesid 2 snt võrra kg-lt. Nende liha maksab 37—65 snt kg vastavalt headusele ja eluskaalu alusel turustades 27—48 snt kg. Vasikalihahindades on lootat püsimist kõrgel seisul veel paar nädalat. Alates novembrist hinnad lõdvenevad kindlasti pakkumise suurenemisel.

Lammaste pakkumine rohke. Siseturul hinnad lõdvenesid. Liha maksus 27—40 snt vastavalt headusele. Ekspordilammaste hinnaks tapalkaalu alusel turustades noteeriti 77—82 snt kg ja eluskaaluhinnaks franko

Möödunud nädalal tõusis tapetud sigade arv eksporditapamajades 2099 seale 1724 sea vastu eelmisel nädalal. Seega avaldub toodangus tunduv hooajaline tõus. Pealeselle saadeti elussigadena Saksa esmaspäeval 1079 siga, kuhu saadeti seni kogusummas 2895 siga. Möödunud laupäeval noteeriti esmakordselt ka Saksa eksporditavate elussigade hinnaks 50 snt eluskaalu kg. Seega vastab elussigade eest makstav hind esimese sordi peekonsele hinnale.

Möödunud nädalal läks viimane saadeti N.-Venesse ja seega on nüüd täidetud N.-Vene leping elussigadele. Kogusummas N.-Venesse eksporditi käesoleva aasta jooksul 10 018 siga 722 000 kr. väärtuses.

saatejaam 30—35 snt kg. Siseturul eluskaaluhinnad 20—24 snt kg. Hinnad siseturul jooksul nädalal selguseta.

Sealiha hinnad kõvenesid. Liha maksab 55—63 snt kg. Hinnavahet sortidel ei ole. Eluskaalust makstakse 43—45 snt kg. On lootat hindade püsimist.

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg).

	Sealiha	Veisealiha	Vasikalaha	Lambaliha
Tartu	50—58	17—30	30—48	30—40
Valga	45—52	30—35	30—35	25—35
Narva	58—63	30—50	40—45	35—40
Rakvere	52—58	25—40	30—50	35—40

Pärnus, Viljandis ja Võrus maksus sealiha 50—57 snt kg.

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Kanamunade hindade liikumine aasta teisel pooltel sünnib tavaliselt enam-vähem pidevalt tõusvas suunas, mis jätkus ka möödunud nädalal. Seejuures aga üksikute maade munahindade kõvenemise intensiivsus Inglises oli erinev. Kuna Taanist munade pakkumine osutus võrdlemisi väikeseks, tõusis Taani munade hind üle 1 š 120 tk, ehk keskmiselt 1,5 snt paariit. Teiste maade munahindade kõvenemine oli märksa väiksem. Kõvenenud munahindade tõttu maksavad ka meie kanamunade eksportöörid tootjatele üle noteeringu, s. o. kuni 100 snt kg.

Seisukorda kanamunaturul peetakse seosoonse hindade kõvenemise tõttu üldiselt kindlaks. Seejuures osutub hinnakõvenemisele soodustavaks asjaoluks ookeanitaguste maade munade sisseveo vähenemise võimalus Inglisse kui ka munade ekspordi kallinemine. Seetõttu on ka juba praegu Austraalia munade hind suhteliselt kõrgem kui harilikult.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinna tõus jätkub. Piimahinna tõusu põhjustajaks on tõusev võihind kui ka piimatoodangu vähenemine, mis tingitud sügisestest ilmastikut. Vaatamata sellele, et ilmad on viimastel päevadel külmad, tuulised ja vihmased, püütakse loomi väljas karjata, mis aga mõjub vähendavalt toodangule. Ka kannatavad loomad paljudes kohtades alatoitluse all, sest väljas karjatades arvatakse, et loom seal oma söödatarbe rahuldab. Tegelikult tuleks aga praegu lehmade söödatarvet rahuldada käestandmisega ja praegust hilissügist karjatamist arvestada vaid jalutusena.

Piimahindadeks noteeriti 21. okt. s. a. möödunud nädala eest: I valiku rööskpiim: piimakauplustele 11 senti ja piimatööstustele 9—10 senti. II valiku rööskpiim: piimakauplustele 9—10 senti ja piimatööstustele 8 senti. Tendents kindel. Nagu näha ülaltoodud andmetest, on eriti tugevalt tõusnud piimahind piimatööstustele müügil. Nii tõus I valiku

Kanamunade sissevedu Saksa oli septembril 89 461 000 tk möödunud aasta sama kuu 120 519 000 tk vastu. Seega vähenes kanamunade sissevedu septembris 26% võrra. Väärtuselt on aga sissevedu vähenenud 19% võrra, millest nähtub, et Saksa veetud kanamunade hind oli märksa kõrgem kui möödunud aasta septembris. Käesoleva aasta esimese üheksa kuu vältel on mune veetud Saksa 736 080 000 tk, vähenedes võrreldes eelmise aasta sisseveoga 23,5% võrra. Väärtuselt on munade sissevedu vähenenud 24% võrra. Seega on Saksa suutnud hoida üheksa kuu keskmiselt imporditud munade hinda vähe alla möödunud aasta hindade taseme.

Siseturul maksusid keskmise suurusega kanamunad väikemüügil snt paar: Tallinnas 11—14 snt, Tartus 13—15 snt, Pärnus 11—12 snt Valgas 12—14 snt, Rakveres 14 snt ja Võrus 12—13 snt paar.

piimalt 1—2 senti ja II valiku piimalt ½—1 sent.

Vastavalt sellele, et piimatööstused maksavad karjapidajatele kõrgemat hinda, on nad ka tõstnud piimahindu, millega nad piima edasi müüvad piimakauplustele. Käesoleva nädala algul tõstis üks suurem piimatööstus lahtise II valiku piima hinda kauplustele müümisel 11 sendile. Kuna tavaliselt karjapidajad otse kauplustele müües saavad 1 senti võrra vähem kui piimatööstused, siis peaks ka käesoleval nädalal piimahind veel veidi tõusma.

Teistes linnades maksti väikemüügil I valiku rööskpiimast: Tartus 12—13 snt (pudelite), Rakveres 10 snt, Narvas 11 snt ja II valiku rööskpiimast: Tartus 8—9 snt, Narvas 7—10 snt, Pärnus 11, Valgas 8—9 snt, Rakveres 8 snt, Kuressaares 8 snt ja Võrus 8—9 snt liitrist. Nagu toodud andmetest näha, tõusis möödunud nädalal piimahind ka suuremas osas teistes linnades.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Eelmise nädala lõpul alanud teraviljahindade langus siivenes veelgi möödunud nädalal.

Põhjuseks peetakse: 1) Kanada suurenevaid pakkumisi ja eriti soodsaid ilmastikuolusid

Argentiinas ja 2) Itaalia-Abessiinia sõjapuhkemisel tekkinud spekulatsiooni nõrgenemist ja tagasihoidlikkust suuremate reserveid mu-retsemisel. Möödunud nädala kohta noteeriti börsidel järgmised hinnad kroonides kv kohta (sulgudes eelmise nädala noteeringud):

Rukis: Chicago 7.35 (7.90), Winnipeg 6.03 (6.44), Hamburg (La Plata) 7.80 (7.95); nisu: Chicago 13.80 (14.31), Winnipeg 12.32 (12.57), Hamburg (Manitoba I) 14.93 (15.38), Liverpool 12.82 (12.86); mais: Chicago 8.66 (9.03).

Siseturul vähese vilja kokkutuleku tõttu Majandusministeerium lühendas rukki ja nisu kokkuostu tähtpäeva. Uue korralduse järgi lõpeb riiklik teraviljaost nii rukkil kui nisul 15. novembril endise detsembri esimese poole asemel. Senini on ostetud umbes 1000 tn rukist. Müügiletoodud kogus pakutavast kogusest on väike ja ei moodusta keskmiselt 1/5. Ostu lõpetanud punktides suurima äraandekogusega on Lepassaare, kus pakutavast kogusest, milline oli 215 tn, toodi müügile 89 tn ehk 41%, järgneb Sõmerpalu 39%-ga, Võru 24%-ga, Palupera 22%-ga. Kõigis teistes punktides on pakutava ja müügiletoodava vilja vahelkord madalam.

Viimaseil nädalail on tegemist järjekindla nisu- ja nisujuhuhinna kõvenemisega. Viimase noteeringu järgi määrati nisuhiinid suurmüügil 16—20 kr kv eelmise nädala 14.50—17 kr vas-

tu, — kallinemine seega 100 kg kohta 1.50 kuni 3 kr. Nisuhinna tõusu põhjendatakse k. a. madalama toodanguga ja tänavuse nisu halva kvaliteediga, mistõttu uudsenisust ei saa nii head saia kui möödunud aasta lõikusest. Et parandada k. a. lõikusest saadava jahu ja ühtlasi ka valmistoodete kvaliteeti, on tekkinud erilise nõudmine möödunud aastase kõrgekvaliteedilise nisu järgi, mida tarvitatakse segamiseks tänavuse nisuga jahu küpsetusomaduste parandamise eesmärgil. Maal püüavad kaupmehed üksteise võidu osta üles paremat nisu, mille otseseks tagajärjeks on pidev hinna kõvenemine. Nisujuhuhind noteeriti olenevalt sordist 28—40 kr kv. Hind on ühtlane nii Puhk'i veskis kui Rotermani tehastes. Eelmisel noteeringul oli Puhk'i jahude hinnaks 25—35 kr ja Rotermannil 25—36 kr kv. Teised jahvatussaadused püsivad endisel tasemel, s. o. rukkijahu Puhk'i veskis 14.20—15 kr. ja Rotermani tehastes 14.75—15.25 kr kv. Rukkihinnaks noteeriti 12.50—13 kr kv.

Väikemüügihinnad siseturul (kr 10 kg).

	Kuresaare	Tartu	Pärnu	Valga	Rakvere
rukis	1.30	1.30	1.30	1.25	1.20
nisu	1.40	1.60	1.70	1.45	1.30
oder	0.90	1.20	1.20	1.10	1.10
kaar	0.90	0.95	0.90	1.00	0.95
rukkijahu	1.60	1.40	1.50	1.40	1.45
sepikujahu	1.90	2.20	2.30	2.10	2.20

LINATURG — FLAX MARKET.

Venelased sõlmisid k. a. oktoobri kolmandal nädalal lisaks senistele uusi müügilepinguid kokku umbes 3000 tn linale, hinnaga kuni 47 kuldnalsterlingit 1 tn eest kasteleolina IV grupi I sordi alusel fob Leningradi sadam. Viimati sõlmitud lepingutes on Vene linahinnad kõrgemad kui nädal varem. Vene uute fob-müükide teatavaks saades Lääne-Euroopa linakaubanduse keskustes tõusid cif-müükide noteeringud 50 kuldnalsterlingile 1 tn eest IV gr. I sordi alusel üleandmise tähtaegadega novembris ja detsembris. Samuti tõusid kõigi teiste Ida- ja Lääne-Euroopa päritoluga linade hinnad.

Linahindade tõus tuli ootamatult ketrusvabrikutele, kuid nende tegevust see siiski ei takista, sest toormaterjal hind teeb lõpu lõngahindade suvisele langusele.

Linahindade tendentsi märgitakse kõigil välisturgudel väga kindlana. Kuna venelased omist viimastest müügilepingutest osa on arvatavasti sõlminud värskele linasaagile, millise üleandmise tähtajad ulatuvad detsembrisse, siis võiks loota, et rahvusvahelised suurärnid, kes venelastelt ostsid hiljuti lina, püüavad kõikjal mõjuda kaasa selleks, et linahinnad vähemalt enne uut aastat ei langetaks alla praeguse taseme.

Dundee linakörsil noteeriti Ida-Euroopa linade hindu cif Ida-Inglise sadamad 1 inglise tn eest naelsterlingites järgmiselt:

	16. X 35.	9. X 35.	17. X 34.
Pelseri-Võru R	£ 77	£ 75	£ 69
Läti-Liivi R	£ 76	£ 73	£ 69
Vene kasteleolin IV gr. I s.	£ 82	£ 77/10	£ 72
Pärnu takk I sort	£ 54	£ 52	£ 44

Tallinnas linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 18. oktoobril k. a. noteeriti lina kokkuostuhinnad riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu 1 kg eest 4 sendi võrra kõrgematena kui eelmisel nädalal, järgmiselt: (Vaata tabel kõrval.)

Tendents selguseta, kuna koosolekust osavõtjail olid välisturgude seisukorrast erinevad andmed.

Petseri laadal 15. oktoobril k. a., s. o. kolm päeva enne Tallinna viimast noteeringut, ostsid kaupmehed talupidajailt kokku umbes 15 000 kg lina hinnaga 110—116 senti 1 kg

eest ristna standardsordi alusel ja umbes 112 000 kg linaseemneid hinnaga 19—21 snt 1 kg eest 90% puhtuse alusel.

		Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
ristna	R	120	118
hoffsdreiband	HD	111	109
dreiband	D	102	100
ordinaardreiband	OD	91	89
low-ordinaardreiband	LOD	80	78
takuprakk	H	68	66
takk I sort			80
" II "			68
ehitustakk			15

KARTULITURG — POTATO MARKET.

Kartulite väljavedu on võrdlemisi vaikne. Läänud nädalal läks Rootsi kõigest 150 kv. Käesoleval nädalal on loota veidi rohkem kartulite väljaminemas. Stockholmis on oktoobri esimesel poolel väga rohkesti omi kartuleid müügile toodud, mispärast meie kartulite ostmisega ollakse tagasihoidlik.

Oktoobri algul läks veel Viru rannast kartuleid Soome, kuid nüüd on tulnud ka seal ekspordis seisak. On loota, et novembris jälle hakkab minema kartuleid Soome.

Praegu ostetakse maal raudteejaamades seemmekartuleid. Arvatavasti see kuu läheb ka mõnisada kv seemmekartuleid välja.

Tööstuskartuleid peale tärglisvabrikute on hakanud ostma ka piiritusvabrikud.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 22. oktoobril s. a. Börsikomitee ruumes noteeriti järgmised hinnad:

1. Söögikartul: Virumaal raudteejaamades: kr. 2,10—2,20 kv. Lääne rannas kr. 2,10—2,30 kv.
2. Seemmekartul: „Majesteet“ kr. 2,75 kuni 3,25 kv. Varane kollane kr. 3,25—4,— kv.
3. Tööstuskartul: tärglisvabrikutes kr. 1,50—1,80 kv piiritusvabrikutes kr. 1,70—2,— kv.

AEDVILJATURG — VEGETABLE MARKET.

Õuntehind kerkis pisut, vaatamata sellele, et välisturul — Soomes — Eesti õuntehind jäi pisima peagu endisele tasemele. Siiski oli märgata ka Soomes juba vähe odavamast nõudmist Eesti õunte järgi, mille kohta annab tunnistust möödunud nädala jooksul väljaveetud õunte kogus. Õunte hinnas aga polenud seal märgata tõusu.

Sibulate noteerimiskomisjon noteeris sibulate hinna 1 snt võrra madalamaks möödunud nädala hinnast, kuna Soomes Eesti sibulate hind nõrgenes eelmisel nädalal. Sigurikasvatuse piirkondades hakati juba ostma sigureid kokku. Senini on sigureid ostnud kokku peamiselt kohapealsed ülesostjad, makstes sigu-

rite kg-st 15—16 snt, kuna suuremaarvulist sigurite väljavedu pole seni veel olnud ja sigurite väljaveo eksportörid olid ostudega võrdlemisi tagasihoidlikud.

Keeduviljaturul on seisukord endine.

Möödunud nädalal veeti meilt välja aedvilju:

õunu, värsked	12 674 kg
sibulaid	14 850 „
sigureid	2 500 „
kurke, soolatud ja marineeritud	5 718 „
jõhvikaid	5 000 „
värsked kapsaid	1 400 „
hapukapsaid	128 „
kaalikaid	1 200 „

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

METSATÖÖSTUS JA LAEVANDUS N.S.V. LIIDUS.

TIMBER, INDUSTRY A. SHIPPING IN U.S.S.R.

Arvestades suure tõusutendentsiga Vene erisuguseis majandusharudes viimasel aastail nähtub ilmselt, et metsatööstuse tegevus on olnud tunduvalt tagasihoidlik.

	1934	1930
Metsaraunimine (milj. tlm)	97	109
Metsavedu (milj. tlm.)	93	93
Saematerjalitoodang (milj. m ³)	16,5	14,5
Paberitoodang (1000 tn)	495	419
Puidukeemia tooted (%-des)	189	100
Mööbel (milj. rbl.)	100	93
Vineer (milj. rbl.)	490	386
Muu puutööstus (milj. rbl.)	123	93

Nagu nähtub metsavedu nelja aasta järele on jäänud samale tasemele. Ka metsatööstuse tähtsamas harus — lauatehased — avaldub vaid üsna väike tõus toodangus. Metsatööstuse edendamiseks on nähtud nüüd ette suurejooneline metsaralde, -veo ning parvetuse mehhaniseerimine. Püütakse parandada eriti ka kvalifitseeritud metsatöölise palgaolusid. Vastavalt tõsteti, näiteks, ka

metsatööstusse rakendatud inseneride ja tehnikute palku 15% võrra.

Laevanduses võime märgata viimasel ajal väikest tagasiminekut. Nii, näiteks, N.S.V. Liidu sadamate kaubavahetus välismaadega langes 7 225 tuh. tn-ilt 1934. a. I-sel poolel. 6 290 tuh. ton-ile k. a. I-sel poolel. Tagasimineku ei jaotu kõigile sadamaile ühtlaselt. Arhangelsk tõstis läbikäiku 420 tuh. tn-ilt 487 tuh. tn-ile, Odessa, Nikolajev ja Herson suutsid eksporti hoida samal tasemel nagu 1934; ent Murmansk osutab juba langust — 343 000 (390 000) tn, Vladivostok — 51 000 (106 000) tn. Leningrad näitab väljaveo langust 1 237 000 tn-ilt 1 069 546 tn-ile ning sisseveo tõusu 114 000 tn-ilt 159 000 tn-ile. Tunduvalt on langenud väljavedu ka Novorossijsk'i kaudu 681 000 tn-ilt 353 000 tn-ile, samuti ka mineraalõlide sadama Batum'i kaudu — 1 589 000 tn-ilt 1 355 000 tn-ile.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return.

AKTIIVA

15. oktoobril 1935. a.

PASSIVA

1. Kattvara: — Reserve: kuld: rahas ja kangides	34 190 441,71	1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
välisraha	634 616,05	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	586 252,43
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin.	3 123 016,08	3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
3. Sisevekslid: — Home Bills:		a) pangatähed liikvel	37 710 667,—
kaubavekslid	5 748 842,46	b) jooksvad arved:	
põllumajandusel	974 543,93	valitsuse	14 234 103,06
metsatööstusel	42 731,88	pankade	6 054 701,71
4. Laenud: — Loans and Advances:	6 781 118,27	teised	2 010 168,83
valitsusele	—	4. Muud passivad — Other Liabilities	28 193 068,10
teistele*)	3 475 016,31		8 381 068,86
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable Property and Equipment	2 340 853,08		
6. Muud aktivad — Other Assets	24 303 399,39		
	<u>74 827 855,89</u>		<u>74 827 855,89</u>

Kattvara vahekord jooksvate kohustustega: } 57,17%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laena Kr. 1 854 788,08
Includes Ekr. 1.854.788.08 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

INGLISE.

Ülevaade Inglise majandusest 1935 III veerandil.

Review of Economic Conditions in Great Britain During III Quarter of 1935.

Briti väliskaubanduses kestab paranemine, võrreldes k. a. sisse-väljaveo andmeid eelmise aasta vastavate andmetega.

Augusti sisse-väljavedu oli võrreldes k. a. juuli ja möödunud aasta augustiga järgmine:

Sissevedu:

August 1935	£ 59 145 107
Juuli „	£ 61 824 608
August 1934	£ 59 970 693

Väljavedu:

August 1935	£ 34 882 955
Juuli „	£ 36 448 449
August 1934	£ 32 090 009

Väljaveos tagasimine, võrreldes juuliga, oli seega £ 1 560 494 ning suurenemine võrreldes 1934. a. augustiga £ 2 792 946. Reeksport oli augustis £ 4 185 561, juulis £ 3 961 196 ja £ 3 301 597 1934. a. augustis. Suurenenud on eriti süte ja metallkaupade väljavedu.

Käesoleva aasta esimese 8 kuu sissevedu tõusis £ 479 000 000 ja oli seega veidi madalam eelmise aasta sama aja sisseveost. Väljavedu aga tõusis samal ajal £314 500 000-le, s. o. 22 500 000 võrra. Kuigi kogu sissevedu jäi püsima samale tasemele, tõusis teatud valmisaaduste sissevedu kaheksa kuu kestel £ 6 000 000 võrra ja toorsaaduste sissevedu vähenes £ 7 000 000 võrra. Toorsaaduste sisseveo kogus suurenes aga samal ajal mõnel alal hinnalangemiste tõttu. Villa sissevedu suurenes koguselt, kuid väärtuselt läks tagasi ca £ 4 000 000 võrra.

Kui võrrelda käesoleva ja möödunud aasta esimese 8 kuu andmeid, võib Briti väliskaubanduses märgata tunduvat paranemist. Võrreldes aga väljaveoandmeid kuu keskmiste arvudega, alates möödunud aasta septembrist, näeme, et nimetatud kuust alates Briti väljavedu, on jäänud püsima samale tasemele. See on tingitud asjaolust, et Ottawa lepingust tingitud soodustused on kasutatud juba pea täies ulatuses, samuti soo-

dustused n. n. lepingumaades — Skandinaavia, Balti riiges jne. Väljaveo suurenemise viimastel aastatel langeb suur osa Impeeriumi maadele ja pea kogu ülejäänud osa nimetatud lepingumaadele. Kuna siseturul ekspansioonivõimalused on kasutatud peaaegu täies ulatuses, siis valitseb siinsetes majandusringides arvamine, et Briti tööstuse ja kaubanduse ekspansioon edaspidi oleneb märksa suuremal määral majandusolude paranemisest teistes maades. Kui valitsus pealks tegema suuremaid kulusi avalike tööde, riigikaitse abinõude suurendamise jne. peale, siis on võimalik edaspidine elavnemine siseturul. Elavnemistempo väliskaubanduses oleneb edaspidi ostujõu suurenemisest ülemereturgul. Siseturul on võidetud tagasi kriisi algul kaotatud tase ja jõutud tagasi 1929. a. tasemele.

Loodetakse, et see paranemine, mis leidis aset sterlingbloki maades, ning eriti Ühisriikides, millised maad kokku katavad väga suure osa maailmakaubandusest, ning kus paranemine on võtnud püsiva iseloomu, nüüd kiiremas korras tõmbab endaga kaasa ka teisi surutise all kannatavaid maid.

Rahvusvahelise kullastandardi uuestijaluseadmise kohta kinnitas Briti varakantsler Chamberlain Londonis peetud parlamentidevahelisel majanduskonverentsil, et stabiliseerimiseks praegune moment ei ole kuigi soodus ning et esialgu sellest ei saa olla veel juttu. Hilisemal vastuvõtul teatas varakantsler, et stabiliseerimist takistavaid peapõhjusti on kolm. Esiteks valitseb praegu rahvusvaheline kriis, teiseks kaotaks £ stabiliseerimise puhul oma iseseisvuse ning ta seotaks kullablokimaade rahanduspoliitika, ning kolmandaks pole veel leitud soodsat lahendust dollari ja frangi vahelkordade tasakaalustamiseks.

Siinsetes majandusringides ollakse varakantsleri seletustega väga rahul ning avaldati heameelt, et varakantsler kohe algul lõi ära igasugused seletused stabiliseeri-

mise vajadusest. Varakantsleri poolt ette toodud momente loetakse põhipanevaiks.

Kinnitatakse, et kuna Inglisest võetakse Rahvasteliidu piigi otsana Abessiinia küsimuses, siis langeb selle kriisi tõttu pearakkus £-le, ning et £ ongi juba mõõdunud kuul seepärast langenud \$ 4.96½-lt \$ 4.90⁵/₁₆-le, ning nõrgenemistendents kestavat edasi. Samktsioonide küsimus, nii pea kui see selgub, tekitab kindlasti kõigi maade vahetusturgudel raskusi ning Briti valitsus ei tohtivat loobuda oma iseseisvast positsioonist kullablokimaade majandus- ja rahanduspoliitika suhtes. Kullabloki-poliitika sammub edasi deflatsiooni suunas, hindade langemised kestavad seal edasi ja ärielus pole veel märgata paranemist. Ei olevat tõenäoline, et £ stabiliseerimine aitaks lahendada kullablokimaade raskusi, kui raskuste põhjused jääksid püsima. Nende maade valuutade ülehindamisprobleem püsiks edasi ja lahendust ei saaks tuua seal ka £ kõrgemalehindamine.

Senini pole £ kriisi läbi veel kannatanud palju, kuid siin kinnitatakse, et praegu £ olevat seisukorras, kus ta võiks kannatada. Esiteks ollakse praegu sel hooajalisel ajajärgul, mil surve £-le muutub tunduvamaks. Sõja kartusel võib kergesti sellele tulla liisaks rahade ülekandmine Ühendriikidesse, kus majanduselus usaldus on juba võidetud tagasi ja seega võib seal hakata suuremal määral otsima varjupaika oma rahadele. Nagu näha andmetest kanti septembris ainult kahe nädala kestel kulda üle Ühendriikidesse 122 000 000 dollari väärtuses. 21. septembril viis aurik „Europe“ ühe korruga New Yorki 26 tonni kulda, millest 10 tonni kuulus Inglisele. Aktsiate turul tuli septembris ette tunduvaid kõikumisi ja väiksemas ulatuses oli märgata isegi likvideerumisi.

Keegi ei tea praegu, millise ulatuse võib

võtta rahvusvaheline kriis. Arvatakse, et teravat kriisi ei tule. Kui £ langeb pikemaajalise surve alla, siis arvatakse, et ta ei suuda panna vastu täiel määral.

Sellised arvamised kerksid esile ühenduses stabiliseerimisküsimusega. Peale selle kinnitatakse, et £ on juba pikemat aega püsinud stabiilsena ja võnkumised selle aja kestel ulatusid ainult kuni 5%-ni. Briti on teiste sterlingbloki maadega loonud võrdlemisi suure rühma, mis katab suure osa maailmakaubandusest ning ses rühmas valitseb stabiilsus ning on näha püsivaid tagajärgi paranemise sihis. Seega pole Britil praegu mõtet hakata tegema katseid koos kullablokimaadega. Üldine arvamine on, et Britil tuleks püüda veelgi arendada koostööd sterlingbloki raamides ja kui võimalik — selle suurendamise sihis.

Esimese poolaasta arvud Briti k. a. eelarve täitmise üle ületavad tulude poolel ettenähtud summad £ 13 016 873 ja kulude poolel £ 17 820 000 võrra. Pärandusmaks andis rohkem kui nähtud ette £ 6 420 000 tollid andsid £ 3 474 000 asemel £ 4 348 000. Suurem oli ka aktsiisimaks ja ettenähtust suuremaid tagajärgi näitas ka 5/-lt 4/6-le allaviidud tulumaks.

Kuna relvastuseks ja muudeks otstarveteks nähti ette aasta kohta lisakulusid £ 15 874 000, siis arvatakse, et pole mingit kartust, et kulude poolel tekiks suuri puudujääke.

Varakantsler soovitas alles hiljuti ise riigi relvastuse suurendamist, kinnitades, et „ei ole mõtet koguda vara, kui seda ei suudeta kaitsta“. Mitmelt poolt on avaldatud arvamist, et kui Briti kulutaks erakordselt oma relvastusele 200 või 250 milj. £ eelarve korras kas siselaenuks või jaotatult aastatele, siis ei muutuks see Britile veel ülejõukäivaks koormaks.

Konservitud kurkide sissevedu Inglise. — *Import of Pickles in Great Britain.*

Pakendil soovitakse näha päritolumaa nime (Made in Estonia), umbkaudset kurkide arvu ja kurkide nettokaalu märkimist. Toosid pakitakse kastidesse, olenevalt toosi suuru-

sest — 24, 12 või 6 toosi kastis, nii et kast ei kaaluks üle tsentneri. Konservitud kurkide sisseveotoll on 20% väärtusest. Käesoleva hooaja kurkide hind pole veel kujune-

nud välja, kuid soola kurkidest loodetakse saada 10-naelase netto-kurke sisaldavalt toosilt 3—4 š. Asjatundjate arvamise järgi kasvavat konservitud ja soolatud kurkide

tarvitamine Inglises. Konservitud ja soolatud kurkide tarvitajaks on peamiselt juudid, kuid kurke tarvitatakse ka Šotis.

SOOME.

Soome mööbel väljaveo artiklina.

Finnish Furniture as Article of Export.

Vaatamata sellele, et metsamaterjali ja selle lisatoodete osa Soome väljaveos suhteliselt on väga suur, umbes 85%, ei moodustanud selles puutöötlemisest saadud tooted üle 1% ja mööbli väljavedu oli selles rühmas hoopis väike, mõned aastad tagasi ei olnud seda peagu olémaski. Viimasel ajal ja eriti paaril viimasel aastal, kus mööbli väljaveole on pööratud suuremat tähelepanu, on sellel alal saavutatud tähelepanuväärseid tagajärgi. Viimasel kalendriaastal (1934) tõusis mööbli väljavedu väärtuselt 14 milj. Smk-le 8,1 Smk. vastu eelmisel aastal, seega tõus ca 73%. Esimeseks ja praegugi kõige paremaks turuks Soome mööblile oli ja on S. Briti, kus läinud aastal mööbli sissevedajana saavutati isegi esimene koht, kuigi võistlus teiste riikidega ei olnud kerge. Kui mitmed riigid oma mööbli väljavedu soodustavad eriliste preemiate maksmisega, siis võis Soome oma mööblimüügi edu kirjutada kõigepealt selle kavakindla eeltöö arvele, millega püüti ette valmistada turgu Soome toodetele. Läinud aastal avaldunud soodus suund näib jätkuvat ka tänavu. K. a. 7 esimese kuu jooksul Britti müüdi mööblit 7,68 milj. Smk. eest läinud aasta sama aja 6,37 milj. Smk. vastu. Soome väljavedu

on koosnenud peamiselt üksikutest mööbli liikidest, nagu lauad ja toolid, kuid statistiliste andmete järgi on veetud välja võrdlemisi palju ka mööblite osi, nagu toolide ja laudade jalgu jne. Peale selle on veetud välja ka uste, akende raame, parketti ja teisi majades kasutatavaid puutooteid, spordiabinõusid, mänguasju ja mõnesuguseid treitud asju. Praegu otsitakse mööblile uusi väljaveo võimalusi, et mitte piirduda ainult Inglise ja Iiri turuga, millele langeb väljaveost 90%. Uute turgudena arvestatakse L.-Aafrikat ja Levanti maid, kuid praegu ei ole mööblitööstusel ükski võimalik tarvilisi kulusid kanda, mis vajalikud sealse konjunktuuri pikemaks uurimiseks ja seepärast tuleb loota kas valitsuse toetusele või oodata koostöövõimalusi teiste artiklite väljavedajatega nimetatud turgudele, mis praegu arenemas. Esialgu ei ole aga mööblitööstuse arenemisel väljaveoks takistusi, sest Soome osa selles on maailma turul väike ja võib suurene da vabalt, kui pidada silmas, et kogu maailma väljavedu mööbli- ja teiste laudsepatöö toodete alal on 6 miljardit marka ja Euroopa osa sellest on umbes pool.

Karusnahkade oma müügi-keskkohast põhjariikidele.

Fur Selling Centre for Northern Countries.

Norra, Rootsi ja Soome karusnahkade müüjad (karusloomade kasvatajad) on sõiminud kokkuleppe nimetatud maade karusnahkade ühismüügi korraldamiseks Oslos ja Stokholmis, nii et norralaste karusnahad tuleksid müüjale peaaesjalikult Oslos ja rootslaste ja soomlaste poolt turustatavad nahad Stokholmis. Ühised väljapakkumised tuleksid detsembris, jaanuaris ja märtsis. Uuest

korraldusest loodetakse karusnahkade kasvatajatele paremaid hindu ja hõlbustusi turustamisel (kergem toimetada müüjale ilma vahetalitajateta teistes riikides, odavamad veokulud jne.) Läinud aasta katsed Norras, andsid häid tulemusi. Saadi osalt isegi kõrgemaid hindu kui Londoni turul.

Soomlastel tuleb esialgu võita raskus, mis seisab selles, et Rootsi ei saa vedada sisse

karusnahku tollita, mis praegu rebastelt, näiteks, 15%. Kui ei lähe korda kaotada tolli neilt nahkadelt, mis kokkuleppe alustel lä-

hevad oksjonile Stokholmis, tulevad müügilge arvatavasti korraldamisele Stokholmi vabasadamas.

Rahvusvahelise „võikartelli“ kavatsus ja Soome.

Plans for International Butter Syndicate and Finland.

Soome vastavate ringkondade andmetel olevat Taani valitsusringkondades kuulda kavatsusest „võikartelli“ loomiseks Taani, Austraalia ja Uus-Meremaa vahel, et kindlustada võile paremaid hindu ja turustamistingimusi Inglises. Koostööd tahetakse eeskätt hinnapoliitikas, jäädes praeguste koguste juure niivõrd kui see võimalik. Kuigi Taani turustab oma võid värskest ja Austraalia ning Uus-Meremaa või on külmutusmajade kaup, arvatavat siiski Taanis, et niisuguse koostöega

oleks võimalik parandada praegusi madalaid hindu. Ametlikult pole Taani poolt Austraaliale ja Uus-Meremaaale kutseid nõupidamiseks saadetud, kuid see leidvat aset lähemal ajal.

Kui niisugune kokkulepe teostuks, siis arvatakse Soomes, et sellest saavad kasu kõige rohkem need, kes leppes jäävad välja, kuna siis avaneb võimalus, kasutades paremaid hindu tõsta oma väljavedu või alal.

Eesti väliskaubanduse bilanss tähtsamate riikidega septembris ja üheksal kuul 1933—1935. a. (1 000 kr-des).

Estonian Trade Balances with Principal Countries, September 1. I — 30. IX 1933—35. (in 1 000 Kr.).

	September			1. I. — 30. IX				September			1. I. — 30. IX				
	Aasta	Väljavedu	Sisavedu	Saldo	Väljavedu	Sisavedu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports	Balance
Üldse — Total	1935	6 777	6 680	+ 97	58 575	49 600	+ 8 975	Taani . . .	1935	138	166	- 28	1 066	839	+ 217
	1934	8 487	4 593	+ 3 894	50 270	39 100	+ 11 170	Denmark	1934	262	94	+ 168	1 178	815	+ 361
Sellest —	1933	5 737	4 175	+ 1 562	31 810	26 067	+ 5 743		1933	117	55	+ 62	823	550	+ 273
Thereof:								Hollandi . . .	1935	180	155	+ 25	913	1 114	- 201
Briti	1935	2 013	1 358	+ 655	22 927	9 290	+ 13 637	Netherlands	1934	130	73	+ 57	1 208	894	+ 312
United Kingdom	1934	2 499	1 082	+ 1 417	22 041	6 246	+ 15 795		1933	95	90	+ 5	473	448	+ 25
	1933	2 032	814	+ 1 218	12 813	4 728	+ 7 585	Belgia	1935	66	206	- 140	552	1 153	- 601
Saksa	1935	2 520	1 591	+ 929	13 329	13 026	+ 303	Belgium	1934	41	154	- 113	735	1 212	- 427
Germany	1934	3 410	895	+ 2 515	9 755	3 474	+ 6 281		1933	95	215	- 120	827	1 001	- 174
	1933	1 364	900	+ 464	6 548	6 108	+ 440	Poola	1935	88	164	- 81	430	1 074	- 644
U. S. A.	1935	98	850	- 752	1 659	6 140	- 4 481	Poland	1934	36	158	- 122	430	1 279	- 849
U. S. A.	1934	249	389	- 140	1 130	3 994	- 2 814		1933	118	197	- 79	640	783	- 128
	1933	385	347	+ 38	1 813	2 523	- 710	Norra	1935	108	13	+ 95	682	96	+ 586
Läti	1935	169	122	+ 47	1 628	950	+ 678	Norway	1934	65	9	+ 56	850	70	+ 780
Latvia	1934	318	212	+ 106	3 149	1 999	+ 1 150		1933	37	5	+ 32	477	20	+ 457
	1933	208	137	+ 71	1 581	1 415	+ 166	Itaalia	1935	25	79	- 54	936	800	+ 130
Frantsuse	1935	261	182	+ 82	1 665	1 757	- 92	Italy	1934	38	99	- 61	250	655	- 405
France	1934	300	231	+ 69	2 417	2 444	- 27		1933	25	51	- 26	70	288	- 218
	1933	373	189	+ 184	2 250	1 343	+ 907	Tšehho-slovakkia	1935	55	66	- 11	494	509	- 25
Rootsi	1935	284	276	+ 8	2 511	2 350	+ 161	Czechoslovakia	1934	15	87	- 72	260	580	- 320
Sweden	1934	278	201	+ 77	1 622	1 862	- 240	Hispaania	1933	15	33	- 18	321	513	- 192
	1933	187	216	- 29	1 714	1 288	+ 424	Spain	1935	18	2	+ 11	139	40	+ 99
Soome	1935	318	311	+ 7	4 819	1 792	+ 3 027	Leedu	1934	81	4	+ 77	647	111	+ 536
Finland	1934	253	188	+ 65	1 509	1 518	- 9	Lithuania	1933	—	2	- 2	61	7	+ 54
	1933	392	198	+ 198	1 241	969	+ 272	Sveits	1935	49	56	- 7	495	377	+ 118
N. S. V. L.	1934	305	140	+ 165	1 716	1 684	+ 32		1934	39	28	+ 11	139	88	+ 101
U. S. S. R.	1933	98	193	- 100	479	1 084	- 605	Sveits	1933	6	1	+ 5	155	21	+ 134